

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
HASTANESİ

PREMATÜRE YENİDOĞANDA CİLT BAKIMI TALİMATI

Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:
YBS_T_03	02.01.2023	-	-	4

REVİZYON DURUMU

“Revizyon Tarihi”

“Açıklama”

“Revizyon No”

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Başhemşirelik	Kalite Koordinatörü	Hastaneler Yönetim Kurulu Başkanı

PREMATÜRE YENİDOĞANDA CİLT BAKIMI TALİMATI

Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:
YBS_T_03	02.01.2023	-	-	4

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı Prematüre yenidoğan bebekte cilt bütünlüğü korumaktır.

2. KAPSAM

Prematüre yenidoğan tüm bebekleri kapsar.

3. KISALTMALAR:-

4. TANIMLAR:-

5.SORUMLULAR

İlgili hekim,hemşire ve ebeler sorumludur.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. TEMEL İLKELER

6.1.1.Yenidoğan bebeklerde derinin erişkinlerden farklı fizyolojik ve anatomik özellikleri nedeniyle cilt bakımı ayrı bir önem taşır.

6.1.2.Derinin üst katmanı olan epiderminin,en üst tabakası stratum korneum (boynuzsu tabaka),intrauterin 24.haftada oluşmaya başlar ve 32-34.haftada 10-20 sıradan oluşan matür haline gelir.

6.1.3. Matür ve sağlam stratum korneum tabakası cilde temas eden kimyasal etkenlerin,toksik maddelerin sistemik emilimini büyük ölçüde engeller.Bu tabakanın hidrasyonu derinin koruma fonksiyonu için gereklidir.

6.1.4. Yenidoğanlarda yetişkinlere göre daha kuru ve nemi tutma kapasitesi daha az ve daha ince olduğu için bebekler, özellikle prematüreler enfeksiyonlara ve toksinlere karşı duyarlıdır. Prematüre yenidoğan bebeklerin kuvöz nem oranları bu konuda cilt bariyerini geliştirmede önemli rol oynar.

* 32 Haftadan küçük prematüre yenidoğan kuvöz nem oranı % 95

* 32 Haftadan büyük prematüre yenidoğan kuvöz nem oranı % 60 olmalıdır .

6.1.5.Nem oranını istenen düzeyde tutmak dışında prematüre yenidoğanın vücudun nemlendirmek için yapılabilecek başka bir yöntem yoktur . Vücuda topikal lokal kremler florada bulunan mikroorganizmaları dirençli hale getirdiği için kesinlikle kullanılmaz .

6.1.6. Sıvı-elektrolit dengesinin sağlanmasında da mekanik bir bariyer görevi yapan stratum korneumun ince olması yenidoğanlarda deri yoluyla çok fazla su ve ısı kaybına neden olur,dehidratasyon daha kolay gelişir.Ancak deri yoluyla su kaybında sadece cildin özelliklerinin değil,ortam havasının nemi ve ısısı,bebeğin aktivitesi ve vücut ısını kapsayan

PREMATÜRE YENİDOĞANDA CİLT BAKIMI TALİMATI

Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:
YBS_T_03	02.01.2023	-	-	4

bazı parametrelerin de etkili olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle **bebekler gereğinden fazla giydirilmemeli, bulundukları ortam ısısı giyinik olduklarında 22-24 °C'yi geçmemelidir.**

6.1.7. Doğumda vücut yağ, lanuga ve amniyodan dökülen hücrelerden oluşan **verniks kazeoza** ile kaplıdır. İntrauterin 17-20 haftalarda oluşmaya başlar, fetüsü amniotik sıvının maserasyon etkisinden korur ve uterusu biriken maddelerden kaynaklanan irritasyonu önler. Antioksidan ve su geçirmezlik özellikleri de olan fizyolojik bir bariyerdir. Yağlı ve beyazımsı bir tabaka olarak tüm vücudu örtebilir veya sadece kıvrım bölgelerinde var olabilir. Mikroplara karşı bir koruma sağladığı ve yara iyileşmesini hızlandırdığı bilindiğinden, tamamen temizlemeye çalışılmamalıdır. Doğumu izleyen saatlerde kendiliğinden kuru ve kaybolur.

6.1.8. Doğumda yenidoğan cildi steril kabul edilir. Daha sonra bebeğin cildi anneden veya çevreden taşınan bakterilerle konatamine olur.

6.1.9. Yenidoğanın dolaşım sistemi tam gelişmediğinden doğumdan sonra ciltte kızarıklık ve soluk alanlar bulunabilir (**mottling**). Ağız çevresi, el ve ayak derisinde mavimsi renk görülmesi sıktır (**akrosiyanoz**). Akrosiyanozda dil siyanoze değildir.

6.1.10. Yenidoğan bebeklerde doğum kanalından geçerken basınç nedeniyle yüzde ve diğer bölgelerde birkaç kırmızı noktalar, hafif morluklar olabilir. Bunlar genellikle ilk hafta içinde kaybolur. Eğer nu peteşiler yaygın ise doktora danışılmalıdır.

6.1.11. Yenidoğan bebeklerde özellikle prematürlerde yüz, omuz ve sırtında lanuga adı verilen ince, ipeksi tüyler görülür, bunlar birkaç hafta içinde kaybolur. Ancak term bebekte yaygın kılınma normal değildir.

6.1.12. Yenidoğan derisinin üst tabakası ilk 2-3 hafta soyulup dökülür. Bazı bebeklerde özellikle sürmatür bebeklerde doğumda deride soyulma görülebilir. Eğer soyulmalar çok fazla ise patolojik olabilir, mutlaka doktora danışılmalıdır.

6.1.13. Yenidoğan bebeklerin cildinde görünüşleri birbirinden farklı, değişik tipte döküntüler görülebilir. Bunlar kısa süre içinde kendiliğinden kaybolur. Sık rastlanabilen döküntüler:

6.1.14. MİLİA: Yenidoğan bebekte burun, yanaklarda ve bazen çenede deri salgısının birikimi sonucu ortaya çıkan düz sarı beyaz noktalar sıkça görülür.

SEBASÖZ HİPERPLAZİ (Bebeklik Sivilcesi) : Doğum öncesi anneden geçen hormonlar sonucu ortaya çıkan yüzde ve burun üzerindeki sarı beyaz döküntülerdir.

MİLİARIA (Sıcak döküntüsü/Ter bezleri İltihabı /İsilik) : Özellikle yüzde, kafa, kollar, kıvrımlı bölgelerde aşırı ısıya bağlı olarak ter kanallarının tıkanması sonucu oluşan döküntülerdir.

ERİTEMA TOKSİKUM (Toksik Eritem) : Doğumdan sonraki 1-2 günde vücudun her hangi bir yerinde özellikle yüzde gövdede kol ve bacaklarda görülebilen çevresi kırmızı soluk sarı döküntülerdir.

6.2. Prematüre Yenidoğan Bebeğin Cilt Temizliği ve Banyosu

Yenidoğan bebeklerin ciltlerinde ki kan vb artık maddeler, mikrobik kolonizasyona sebep olabileceği için doğumdan hemen sonra temizlenmelidir. Bunun için doğum salonunda sıcak kuru havlular ile iyice kurulamaları genellikle yeterlidir. Ancak mekonyum boyalı veya

çok kanlı olanlarda cilt sadece kurulama ile iyi temizlenemez, yıkanması gerekebilir. Annede hepatit B, hepatit C veya HIV enfeksiyonu olduğu bilinen bebekler de doğumdan anne sonra

PREMATÜRE YENİDOĞANDA CİLT BAKIMI TALİMATI

Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:	Doküman No:
YBS_T_03	02.01.2023	-	-	4

anne yanına verilmeden yıkanmalıdır. Bebeklerin doğumdan hemen sonra yıkanmaları, ısılarını düşürüp yararından fazla zarar verebilir. Hipotermi; oksijen tüketimini ve solunum sıkıntısını arttırabilir. Bu nedenle, ilk banyo bebeğin vital bulguları birkaç saat süreyle stabil oluncaya kadar ertelenmelidir. **Ancak prematüre, doğum ağırlığı 2500 gr altında olan bebekler annede enfeksiyon bilinse dahi yıkanmamalı, kuvöz içinde ılık su ve pamukla silinerek kurulanmalıdır. Yıkama ve silme işlemleri sırasında eldiven kullanımına dikkat edilmelidir.**

Silme banyo : Bebek çıplak olarak bir havluyla sarılır. Silme işlemine yüzden başlanır. Önce gözler dıştan içe doğru silinir, sonra burundan yanaklara doğru, kulak kepçelerinin içi ve çevresi silinerek temizlenir. Bebeğin sarıldığı havlu açılmadan baş; sıcaklığı önceden kontrol edilmiş ılık suyla yıkanır. Isı kaybını önlemek için saçlar iyice kurulanmalıdır. Bebek omuzlarının altından tutularak kaldırılır, baş geriye düşürülerek boyun kıvrımları silinir. Sonra vücuda sarılan havlu açılarak vücut silinir, en son bez bölgesi önden arkaya doğru silinerek temizlenir ve tüm vücut dikkatlice, yumuşak hareketlerle kurulanır .

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

7.1. El Hijyeni ve Eldiven Kullanım Talimatı

7.2. Hemşire Takip ve Tedavi Formu

7.3. Baş Banyosu Uygulama Talimatı

7.4. Ağız Bakım Talimatı

7.5. Tırnak Bakım Talimatı

7.6. Ayak Bakım Talimatı